

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

An nouitiatus in Societate Iesu diuersam conditionem habeat à Nouitiatu
aliarum Religionum. punct. 12 [i.e. 13].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

annos, neque malitia suppleat aetatem: Sic tenet Gloss. *elem. fin. de Regular. verbo aetate per textum ibi Syluest. verbo religio 2. quaest. 12. & religio 3. quaest. 2. & relig. 5. quaest. 1.* Gregor. Lopez leg. 3. verbo in anno titul. 7. part. 1. Sanchez aliis relatis lib. 5. sum. cap. 4. num. 22. Quia ante pubertatem nemo censetur idoneus ad religionis aspirandas, praecipue quae votum castitatis respiciunt. Neque obstat, quod ante illam aetatem quis recipitur ad religionem, quia recipitur legitima aetate probandus.

3. Solum est dubium, an Trident. decreto hoc immutatum sit. Nam ex illo videtur colligi probationem incipere non posse ante 15. annum completum, siquidem Trident. *sess. 25. cap. 15. de Regularibus.* Statuit neminem ad professionem admitti posse ante 16. completum annum, & praemisso integro novitiatus anno, & cap. 16. decreti, ut finito tempore novitiatus superiores novitios, quos habiles inuenierint, ad professionem admittant, aut in monasterio eiciant. Supponit ergo consilium omnes finito novitiatus anno in legitima aetate ad professionem esse debere, siquidem admittendi sunt, vel eiciendi, si alii habiles, vel inhabiles existunt; ob solum enim defectum aetatis eici non deberent: Sic videtur sentire Syluest. verbo *religio 5. quaest. 3.* Angel. verbo *novitius quaest. 7.* Ceterum verius sentio ex Trident. decreto non mutari novitiatus statum. Nam esse Trident. disponit finito novitiatus anno novitios ad professionem admitti, vel de religione eici, hoc subintelligitur, nulla legitima causa intercedente differendi professionem, ut multis comprobatur. Rodrig. tom. 3. *regul. quaest. 9. 17. art. 10. & 20. & tom. 2. sum. cap. 8. num. 3.* Sanchez lib. 5. sum. cap. 4. num. 21. Quando autem novitius annum 16. non completit, legitima causa adest professionem differendi, si autem adest, si morbo aliquo laboraret, vel in probatione non satisfecisset: Sic tenet Nauarr. lib. 3. *consil. tit. de Regular. consil. 20. alias 30. num. 1.* Azor. 1. p. lib. 12. c. 4. *quaest. 9.* Rodrig. tom. 3. *quaest. regul. quaest. 15. art. 2.* Sanchez aliis relatis lib. 5. sum. cap. 4. num. 22. Lessius lib. 2. cap. 4. *dub. 7. n. 59. in principio.* Suar. tom. 3. de Relig. lib. 5. c. 13. n. 8. Barbosa 3. parte de potestate Episcop. alleg. 101. n. 3. 1. & alij.

§. IV.

Quae conditiones seruandae sunt ut novitiatus legitime fiat.

S V M M A R I V M.

1. Debet esse mutua traditio inter religiosum & religionem, ut se invicem probent.
2. Non est necesse fieri hanc probationem in monasterio.
3. Non per quemlibet à monasterio furcivum egressum, & vagationem cessat novitiatus.
4. Bene potest esse novitiatus absque habitu novitiorum gestatione.
5. De triplici conditione quaestio esse potest. Prima de mutuo consensu, & traditione. Secunda de probatione ipsa in monasterio. Tertia de gestatione habitus religionis assumenda.

1. PRIMA conditio omnino necessaria est novitiatus, imò in ea solum essentia novitiatus consistit, ut ex §. praecedenti, num. 1. colligitur. Dispositus enim novitius esse debet à religione probari: Sic tanquam aptus admittendus, vel ineptus repellendus, & austeritatis illis probatis liberè eligat religiosum statum, si sibi expedire iudicaverit. Quod adeo verum esse censeo cum Suar. tom. 3. de Relig. lib. 5. cap. 11. 4. à num. 5. Ut quoties ex parte novitij, vel religionis cessaverit licet consensus, & dispositio probandi, probationis status omnino cessat. Cessat autem hae voluntas, & dispositio eo ipso quod novitius ad professionem admittitur, esto inualidè admittus fuerit: Quia professionis admisione cessat religio à libertate novitij probatione, siquidem illum tanquam probatum admittit, & novitius cessat à religione probanda, credens egredi ab illa non posse. Quae ita probationis omnino repugnant.

2. Secundam conditionem de probatione in monasterio non desunt Doctores, qui dicant necessariam esse; quia alii non valebit novitius asperitates religionis experiri; neque religio novitij mores: Sic tenet comparatione monialium Rodrig. tom. 3. *quaest. regul. 9. 15. art. 10. circa finem.*

Ceterum omnino tenendum est, novitiatum petagi posse extra monasterium de licentia superioris; quia ad novitiatus essentiam sufficit si novitius ex vi suae voluntatis regi, & gubernari à superiore paratus sit. Quod extra monasterium praestare potest, tamen nullam religionis asperitatem experiarur, ut contingit in eo, qui immediatè post habitus susceptionem in lectulum decidit, nullaque religionis speciale exercitium fecit, sed non obinde definit esse novitius,

quia esto novitiatus institutus sit, ut novitius religionis difficultates experiatur, & religio mores novitij, & ad huiusmodi finem conveniat, vel necessarium sit vitam degere in monasterio; quia tamen hae actualis, & exacta experientia non praecipitur, ea de causa ad novitiatum simpliciter necessaria non est, & ita tenet ex decisione Cardinalium Nauarr. lib. 3. *consil. tit. de Regular. consil. 41. & consil. 42. alias 31.* Azor. 1. p. lib. 12. c. 2. g. 8. *fine.* Lessius lib. 2. c. 4. *dub. 7. nu. 59.* Suar. tom. 3. de Relig. lib. 5. c. 14. n. 13. Sanch. lib. 5. sum. c. 4. n. 27. & 28. Barbosa 3. p. de potest. Episcop. alleg. 101. num. 27. & plures apud ipsos.

3. Maior difficultas, si extra monasterium novitius vagerur absque licentia superioris praecipue habitu dimisso, an eo ipso eius novitiatus cesset; Nauarr. Azor, Lessius, Sanch. Barbosa, aliique communiter supponere videntur. Siquidem dicunt ea ratione non cessare novitiatum, cum extra monasterium de licentia Abbatis novitius degit; quia fictione iuris in monasterio degere censetur, ceterum dicendum exitum non per quemlibet à monasterio egressum, & evagationem novitiatum cessare, nisi fortè fiat cum animo dimittendi subiectionem, vel nisi vagatio ita diuturna sit, ut moraliter vera dimissio, & desertio subiectionis intelligatur: Sic docet Suar. tom. 3. de Relig. lib. 5. c. 14. num. 14. & constat ex dictis supra §. 2. Ratio est quia exiens furcivè à monasterio animo implendi libidinem, & non animo dimittendi subiectionem paratus, & dispositus es corripi, & puniri si deprehendaris. Ergo ex illo egressu novitiatus non cessat, cum non cesset voluntaria subiectio, & punitioni ferenda dispositio.

4. Tertia coaditio de habitus novitiorum gestatione in religionibus habitum proprium habentibus, specialem difficultatem habet. Tum quia est speciale religionis, indicij specialisq; illius asperitatis. Tum quia Trident. professionem irritat illius, qui minori tempore, quam per annum post susceptum habitum in probatione steterit. Suscipitur autem habitus, ut gestetur. Ergo illius gestatio est omnino necessaria: Sic docent Gloss. c. fin. verbo *habitus 17. quaest. 2. & c. super eo de Regular. Syluest. verbo religio 5. q. 5. Azor. 1. p. lib. 2. c. 2. g. 9. Sanch. c. 4. num. 29. Lessius lib. 2. c. 4. dub. 7. nu. 59. vers. 3. Ludou. Mirand. in manu pral. 1. p. g. 2. 2. art. 6. concl. unica Barbosa 3. p. de potestate Episcop. alleg. 101. num. 29. & alij apud ipsos. Nihilominus verius sentio cum Suar. tom. 3. de Relig. lib. 5. cap. 14. n. 10. 11. 12. & 15. *fine.* Non esse hanc habitus gestationem de novitiatus substantia Nam ut §. 3. relinquatur probatum admitti quis potest ad novitiatum, quin saecularem habitum mutet, c. *constitutionem de Regularibus in 6.* Et semel admittus potest incidere in lectum, & sic toto novitiatus anno perfectitate, quia habitum regularem inducit. Ergo gestatio habitus regulari non est de substantia novitiatus. Deinde hae habitus gestatio esse potest necessaria, ut novitius hanc religionis asperitatem experiatur, vel ut à saecularibus, & professis illius religionis distinguatur. Sed ex neutra harum rationum requiritur, ergo necessaria non est. Et quidem ob experiendam illam asperitatem expostulari non potest; siquidem satis commune est apud Doctores non esse opus novitio omnes religionis asperitates experiri, sed sufficere si sub obedientiae iugo existat, ut tenent aliis relatis. Nauarr. lib. 3. *consil. tit. de Regularibus consil. 42. alias 32.* Rodrig. tom. 3. *regul. 9. 15. art. 10.* Sanch. lib. 5. sum. c. 4. n. 28. & 82. Suar. tom. 3. de Relig. lib. 5. c. 14. n. 13. 14. & 15. Ob distinctionem autem à saecularibus, & à professis illius religionis minus requirit potest. Quia à saecularibus aliis pluribus viis distingui potest, quam habitus regularis gestatione, praecipue cum tritum proverbium sit habitum non constituere monachum, sed professionem. A professis vero frustranea est distinctio. Tum quia in pluribus religionibus nulla est novitiorum, & professorum in habitu distinctio. Et esto aliqua esset, potest novitio honoris causa habitus professorum concedi, quin professio concedatur, neque obinde novitiatus cessabit.*

PUNCTUM XIII.

An novitiatus in Societate IESU diuersam conditionem habeat à novitiatu aliarum religionum.

S V M M A R I V M.

1. De conditione aetatis nulla est in Societate diuersitas.
2. Integer annus requiritur, nec aliter valet professio, nec incorporatio per vota biennij.
3. Ex constitutionibus aliis a dicitur.
4. Potest in eo Praepositus Generalis dispensare ad professionem, ad vota tamen Scholasticorum dubium est.
5. Resoluitur posse.
6. An Provincialis possit admittere novitios ad vota Scholasticorum.

Scholasticorum biennio non expleto & Propositur dubitandi ratio.

7. Nullo modo videtur posse.
8. Probatio nouitij fieri potest extra monasterium de Prælati licentia.
9. In seculari habitu probari nouitium potest.

Resoluitur huius difficultatis clarè innoscet expendendo conditiones generales nouitiatum requisitas. Dicitur igitur esse ætatem ad nouitiatum requisitam esse pubertatem completam; in quo nulla est diuersitas pro nouitiatu Societatis: siquidem nullus infra quatuordecim annos ad Societatis probationem recipi potest, vt habetur 1. p. *constitut. cap. 2. §. 12. & c. 3. §. 15. & littera K.* Et licet Præpositus generalis possit aliquem nondum competentem pubertatem sub regimine nouitiorum admittere, sicuti possunt Prælati aliarum religionum impuberes inducere habitu regulari; at quousque pubertatem compleat, verus nouitius non est, nec verum nouitiatum vtilem professioni, seu incorporationi constituit. Quia in hac parte nullum speciale priuilegium Societas habet contra ius commune, neque expediebat habere; supponit Sanch. lib. 5. sum. c. 4. n. 2. iuncto n. 20.

2. Secundo diximus requiri integrum annum, neque aliter validam esse professionem. Idem prosum in Societate requiritur; non solum pro emittenda professione, de quo nulla potest esse dubitatio ob decisionem Trident. *sess. 25. cap. 15. de Regularibus*, omnium religionum in communi vuentium professionem comprehendens, sed etiam pro emittendis votis biennij: Nam cum hæc verum religionum constituunt; eaque emittens quantum est ex parte sua perpetuò religioni ligatus sit, integer annus probationis ad illum statum præmittendus est; consilium enim hunc annum probationis professioni præmittendum statuit, ne absque debita consideratione, & diligenti inuestigatione quis ligaretur statui religionis ita arduo, & difficili absque spe retrocedendi. Quæ ratio in incorporatione Societatis per vota biennij locum æquanimiter habet: Et ita tradit expressè Suar. tom. 4. de *Relig. lib. 2. c. 4. & lib. 3. c. 6. numer. 3.* Sanch. lib. 5. sum. cap. 4. num. 20. fine.

3. Præter hunc annum probationis alius additur à Societate, vt constat ex *cap. 1. §. 12. exam.* ibi antequam quis admittatur ad professionem, vel simplicia vota biennium integrum ad probationem habeat. Idem traditur, *c. 4. §. 16. & 4. p. constitut. cap. 3. §. 3. & concessum fuit à Paulo IV. & Iulio III. Gregor. XIII. in sua constitut. Ascendente Domino.* Vbi dicit hanc longam probationem in Societate statuisse, quia ministeria Societatis vitos diu probatos, & in solidis virtutibus fundatos requirant. Quod si exacto probationis tempore, scilicet biennio contentus quidem nouitius est, & exoptat sic ad professionem, vel in coadiutorum, vel in Scholasticum admitti: Verum dubitaret Societas de ipsius talento, vel moribus, securius erit in alium annum, vel tempus quod videbitur id prærogari, donec vtrique parti plene in domino sit satisfactum: Sic deciditur, *exam. gen. cap. 4. num. 43.*

4. Difficultas igitur est, an Societatis Præpositus generalis admittere possit ad professionem, vel ad votum coadiutorum formatorum, vel Scholasticorum nouitium non expleta biennij probatione, expleto tamen integro probationis anno? Et eadem de admissione ad professionem nulla est difficultas cum *5. p. constitut. c. 1. §. 3. littera C.* Concedatur Præposito generali contrahendi biennij facultas, quam explicans *congregatio §. generalis canon. 10.* intelligit de contrahendo biennio in ordine ad professionem. Et hinc sumitur ratio dubitandi, quod Præpositus generalis non possit ad vota Scholasticorum, aut coadiutorum formatorum aliquem expleto probationis biennio, inquit enim *congregatio §. decreto 9.* In nullo casu exercere liceat facultatem illam dispensandi in contrahendo biennio spatio, ad hoc vt quispiam ante expleto biennio censetur verus religiosus, & Scholasticus approbatus per emissã votã simplicia Scholasticorum Societatis, quam facultatem concedit declaratio *constitut. p. 5. c. 1. littera C.* Neque hæc restrictio dicitur declarationi repugnare, vt notatur *decreto 50.* Tum quia facultas dispensandi; quæ in ea concessa est, possit aliquem effectum habere, satis est, si exerceatur in contrahendo tempore biennij ad professionem in casu aliquo emittendam. Tum etiam quia nunquam videtur euenire posse, vt opus sit illud constare ad admittendum in gradu Scholasticum, & coadiutorum.

5. Cæterum omnino dicendum est posse validè Præpositum generalem admittere ad vota coadiutorum, vel Scholasticorum nouitium non expleto biennio; tamen ea admissio illicita esset; Sic docent expressè Sanch. lib. 5. sum. cap. 4. nu. 20. Suar. tom. 4. de *Relig. tract. 10. lib. 2. c. 4. num. 9. & lib. 6. cap. 1. num. 11.* Ratio est manifesta, nam constitutio *5. p. constitut. c. 1. lit. C.* biennium Præposito generali contrahere iusta causa intercedente permittitur. At in *decret. 9. to. 9. congreg. 5.* hæc potestas non admittit, sed solum vsus prohibetur.

Tum quia congregatio non vitur verbo non possit, sed verbo non liceat. Tum quia in dicto *decreto 9.* expressè inquit congregatio se non intendere dictam facultatem Præposito generali abrogare, sed solum facultatis vsus prohibere, & idem tradit *canonic. 10.* Si de facto Præpositus generalis illa facultate vtatur & ante expleto biennio admittat nouitium ad vota Scholasticorum, vel coadiutorum, validè admittit, iametsi illicite faciat. Quod si roges, quare congregatio permittit contrahi biennium ad professionem, & non ad vota Scholasticorum? Facile responderetur; quia in professione occurre casus necessitatis potest, secus in votis Scholasticorum, potest enim occurrere, necessitas inhabilitandi nouitium ad maioratam. Item potest esse nouitius ita eximia doctrinæ, & probatæ virtutis, nobilitatis ingenitæ, & ætatis ita maturæ, vt merito concedi possit, & debeat iuxta nouitas constitutiones professio; poterit ergo in illo casu biennium contrahi, vt sic eius ingressus in societatem facilius reddatur. Quæ rationes in admissione ad vota Scholasticorum, & coadiutorum, vtote frequentiori, & passim occurrenti non procedunt ac proinde dispensatio in hac admissione interdicta est; concessa tamen in admissione ad professionem.

6. Maiorem mihi difficultatem infero, si de facto Provincialis ex consensu nouitij ante biennium expleto admittat ad vota Scholasticorum illa admissio valida sit, esto grauius peccet? Ratio difficultatis ea est, quia ex vi iuris communis solus integer annus probationis ad professionem, seu statum religionum adsumendum requisitus est. Ex vi autem iuris societatis non est biennium essentialiter requisitum, cum de facto à Præposito generali minui possit. Ergo Provincialis ad vota Scholasticorum aliquem admittens, non expleto biennio validè admittit. Nam esto potestatem non habeat contrahendo biennio, inde non videtur inferri inualidam esse admissionem, cum fiat ab eo qui potestatem habet admittendi; sed solum esse illicitam, vtote ante tempus legitimum factam. Quod credo exemplo matrimonij manifestari possit. Parochus enim, seu quilibet alius clericus, cui est concessa facultas affluendi matrimonio per amissis denuntiationibus, si matrimonio affluat denuntiationibus non præmissis valide, esto illicite affluat, quia denuntiationum omisso non tollit clerico facultatem affluendi; cum non sit matrimonio essentialis, quamuis impediat eius legitimum vsus. Similiter ergo poterit Provincialis validè admittere ad vota Scholasticorum biennio non expleto; quia dimittit biennij non videtur tollere eius potestatem, siquidem ex vi constitutionum, vt rectè expendit Suar. tom. 4. de *Relig. tract. 10. lib. 2. cap. 4. num. 9.* biennium non est incorporationi Societatis necessarium, & nullibi habetur potestatem Provincialibus concessam ad vota Scholasticorum admittenda alio modo restringi ex diminutione biennij, quam biennium est necessarium. Deinde concedo nullo modo posse Provinciale dispensare, sicut nec generalem in contrahendo biennio ad vota Scholasticorum. At sicut generalis si de facto ante biennium admittat nouitium ad hæc vota, validè admittit, sic Provincialis debet cenferi validè admittere: Et ita videtur sentire Suar. *dict. c. 4. num. 9.* Vbi postquam probauerat biennium non esse necessarium, subdit. Igitur non dubito, quin si Prælati habens potestatem in Societate, admittet nouitium post integram probationis annum, & ante expleto biennio ad aliquem gradum, eius admissio, & vota essent valida, etiam si fortasse Prælati id eo male ageret, quia nulla est lex irritans factum. Vt autem intelligas de aliis Prælati inferioribus à generali loqui, subiungit statim. Certum est etiam præpositum generalem ex iusta causa posse in hoc dispensare, iametsi Provincialis non possit. Ex qua doctrina consequenter videtur dicendum, si Provincialis credens iniurabiliter nouitium expleuisse legitimi nouitias biennium, cum tamen solum integram annum legitime expleuerit, eo quod in alio habuerit impedimentum, & ad societatem per vota admittat, valida erit admissio, vtote ab habente potestatem concessa, & nullibi irritata, & ex alia parte excusabitur à peccato ob ignorantiam inuincibilem.

7. Verum non audeo hanc probare sententiam, sed potius existimo dicendum Provincialis potestatem non extendi ad vota Scholasticorum validè admittenda ante biennium expleto. Mouet ex eo, quod sæpè viderim in societate vota facta biennio non expleto declarari nulla, sic emittentem liberum relinqui, vt possit discedere: Signum igitur euidens est potestatem à generali concessam ad huiusmodi casum non extendi. Quapropter etsi biennij probatio non sit ad incorporationem simpliciter necessaria stante potestate in recipiente, sed solum vnus anni probatio; At recipientis potestas omnino necessaria est, & ex huius defectu admissio Provincialis nulla redditur, & ita tenet expressè Sanch. lib. 5. sum. cap. 4. num. 20. Neque obstat ratio dubitandi in contrarium, quæ solum habet verum casu quo facultas concederetur absolute, & simpliciter, vt in casu matrimonij solet concedi. Sicis verò si concederetur restricta, & sub aliqua circumstantia scilicet

sub complemento biennij: Qualiter conceda est. Prouincialibus concedi.

8. Tertio dicitur probationem nouitij non esse opus fieri intra monasterium, sed extra fieri posse ex Prælati licentia. Quod in societate verius habet, cum ex eius instituto, tum seruando pauperibus, in Xenodochijs tum peregrinando nouitij extrinseci sint, vt constat ex exam. gener. c. 4. n. 11. & 12. & ex reg. magistri nouit. cap. 3.

9. Quarto statutum est, gestare habitum regularem non esse simpliciter necessarium, sed in seculari habitu probari nouitium possent. Sed quamuis in alijs religionibus necessarium esset, id in nostra societate esse non potest, quæ habitu communi, & non speciali vitur, & expressè cauet nouitios habitu seculari probandos esse, si ita in Domino visum fuerit expedire. vt decimum est exam. c. 1. §. 13. & in declarat. littera F. & 3. p. consuet. c. 2. & 6. p. c. 2. littera M. & tradit Suar. tom. 4. de Relig. tract. 10. lib. 2. c. 2. num. 6. Sanch. lib. 5. sum. cap. 4. num. 29. fine.

PUNCTVM XIV.

De dispositione suorum bonorum, quam nouitius via testamenti facere debet.

SVMMARIVM.

1. Nouitius via testamenti de suis bonis disponere potest nulla irrequisita licentia.
2. Teneatur seruare in hac dispositione solemnitates à iure requisitas.
3. Valida perfitur hac dispositio, nec professione infirmatur in religione succedendi incapaci, at in succedendi capace plures censent oppositum.
4. Verius est in nulla religione infirmari, tamen si testamentum faceret, cum de Religione non cogitauerit.
5. Testamentum nouitij in religionis professione firmum perfitur, vt reuocari non possit.
6. An hereditas, & legata testamento relicta concedi debeant heredi, & legatariis, cum nouitius professionem faciat, non debent concedi.
7. Excipit nisi nouitius vellet testamentum à die professionis effectum habere.
8. Ex quibus coniecturis hac voluntas colligitur.
9. Secundo excipit, si professio fiat in religione succedendi incapaci.
10. Quid dicendum Trident. decreto spectato? Affirmant plures comprehendit testamenti factionem.
11. Verius est oppositum.
12. Idem est de donatione causa mortis.
13. De donatione inter vivos sub conditione, si professus fuerit, sub dicto Tridentino decreto comprehendit plures affirmant.
14. Probabile est oppositum.
15. Valida est dispositio bonorum à nouitio Societatis Iesu per viam testamenti.

Duplici via nouitius disponere potest de suis bonis vel testamento, vel donatione, seu renunciatione. De dispositione per testamentum agendum est in præfenti. In sequentibus de dispositione per donationem, vel renunciationem.

1. Regula generalis est cuiuslibet volenti ingredi religionem vel iam in nouitium ingressu licitum esse absque vlla superioris requisita licentia de proprijs bonis disponere via testamenti. Quia ea dispositio nullibi reperitur interdita, & eo tempore nouitius sui iuris est, & dominium, & dispositionem suorum bonorum retinet: & tradit Conar. cap. 2. de testamento. num. 5. in fine. Nauarr. comment. 2. de Regularibus n. 49. Molin. tom. 1. de iustit. disp. 139. vers. His ita Sanch. alios referens lib. 7. sum. cap. 3. num. 3. Suar. tom. 3. de Relig. lib. 5. cap. 16. num. 7. Hanc dispositionem facere nouitius potest nihil monasterio relinquendo: quia ex nullo iure constat hanc esse nouitio obligationem impositam, & tradit Sanch. num. 8. Suar. num. 7.

2. An verò in hac dispositione teneatur nouitius seruare solemnitates à iure requisitas, quas obligatus esset seruare, si religionem ingressus non esset, non constat inter Doctores. Bart. Authen. si qua mulier num. 7. Cod. de Sacrosanct. Eccles. Abbas cap. quia nos de testam. n. 4. Iulius Clar. lib. 3. recept. sentent. §. testament. quest. 28. num. 2. Azor. 1. p. lib. 12. cap. 2. quest. 15. Emanuel Sà verbo testamentum num. 21. & 25. & alij plures apud Sanch. lib. 7. sum. cap. 3. num. 16. Negant ducti Authen. de monachis §. illud. Vbi nouitius conceditur libera testandi facultas; quæ concessio ne frustranea sit operari debet, vt saltem testari possint absque iuris solemnitate, siquid seruando iuris solemnitates hac concessione non indigentur.

Deinde ducuntur argumento militis temporalis, cuius testamentum firmum est, tamen si solemnitates iuris in eo seruatae non sint. Sed merito alij plures Doctores contrarium censent; quia à iure communi recedendum non est absque sufficienti fundamento: Nullum autem reperitur ad recipiendum nouitios ab obseruatione harum solemnitatum. Nam illud Authen. de monachis, non concedit nouitius priuilegium testandi, sed declarat facultatem, quam habent ad standum, solum tempore nouitatus ea vii posse, & non vltius. Ex priuilegio autem militibus concessio non bene inferitur. Nam priuilegium ex vno casu ad alium extendendum non est, maxime cum non adest eadem ratio, vt in præfenti. Nam nouitius, dum in nouitatu existit, propriè non militat Deo, sed est in via, & probatione ad militiam spirituales, habet enim liberum discessum, & ex alia parte spiritualibus vacat, non enim præsumitur ignorantiam habere legum, & constitutionem, quam tamen præsumit ius in milite temporali ob armorum exercitium; eaque de causa nouitius non excusatur seruare in testamentis solemnitates iure requisitas, bene tamen miles temporalis, iuxta leg. quamquam Cod. de testamento militum & leg. secundum ff. eodem: Et tradit Nauarr. comment. 2. de Regularibus num. 52. Gutierr. can. quest. lib. 2. cap. 1. num. 14. fine. Manuel. Rodriguez 2. tom. sum. cap. 7. n. 9. Sanchez alij relatis lib. 7. cap. 3. num. 18. Adde obligatum esse non solum seruare solemnitates testamenti iure Ecclesiastico introductas, cap. relatum testamenti. Sed quæ iure ciuili requisitæ sint: nam in contractibus, & testamentis, aliisque bonorum dispositionibus non solum Laici, sed Ecclesiastici tenentur legibus ciuilibus, vt ipse libertati Ecclesiasticæ non præiudicantibus, & bono reipublicæ, cuius ipsis partes sunt respicientibus, sicuti latius probauimus tract. de legibus disp. 1. punct. 24. §. 6. & tradit in præfenti Sanch. lib. 7. sum. c. 3. num. 20. & 21. Restant tamen aliquot difficultates enodandæ.

3. Prima, an hoc testamentum nouitij, & legata in eo relicta professione religionis infirmantur? Circa quam difficultatem dicendum est, si professio facta sit in religione succedendi incapaci, vt est religio Minorum, aut Capucinatorum, certissimum esse non infirmari, sed validam omnino persistere. Quia ea solum ratione rumpi testamentum potest, qui successione iura habet, iuxta leg. suis heres Cod. de repudianda heredit. leg. si post mortem §. liber. ff. de bonorum possess. contra tabul. cum autem eo casu monasterium nullum ius succedendi habeat, rumpi ex eius ingressu testamentum non potest; & tradit alijs relatis Molin. de Hispan. primogenit. lib. 2. cap. 1. num. 18. Sanch. lib. 7. sum. cap. 3. num. 23. At si professio facta sit in religione successione capaci, plures Doctores censent apud Sanch. Fachinum, Molin. & alios statim allegantios annullari testamentum, vel quia monasteriorum loco filij habetur, vel quia religiosus professione ipsa propriè subiectionem quam ad Prælatum habet, quasi capite minuitur, vel tandem quia præsumitur mutare voluntatem, & monasterium heredem relinquere; cum in eo vitam finire desideret. Quod maxime verum habet, si cum testamentum fecit, de religionis ingressu non cogitauit.

4. Cæterum omnino tenendum est, non reuocari testamentum professione religionis, tamen si factum fuerit, cum de religionis ingressu non cogitauit: Sic Panorm. de e in præfentia n. 52. & Felin. num. 54. de probationibus, Nauarr. comment. 2. de Regularibus n. 61. Molin. lib. 2. de primogenit. c. 9. n. 44. Fachin. lib. 6. controuers. cap. 14. vers. postrema Molin. Iuliana tom. 1. disp. 139. dub. vlt. Sanch. pluribus relatis lib. 7. c. 3. m. 34. Ratio est, quia ingressu religionem, libera facultas à iure conceditur disponendi de rebus suis per testamentum, vt habetur nouella 5. seu Authen. de monachis §. illud, & Authen. Nunc autem. Cod. de Episcop. & clericis. At si ipsa religionis ingressu dispositio infirmaretur, iniurialis, & frustranea esset concessio, ergo nullo modo asserendum est infirmari. Præterea nulla est ratio cogens ad hanc reuocationem asserendam. Nam monasterium loco filij non habetur, nisi in casibus à iure expressis, vt multis allegatis probat Mariengo leg. 7. tit. 1. 11. Gloss. 2. num. 21. lib. 5. noua recopilat. Molina de Hispan. primogen. lib. 2. cap. 9. n. 45. iuncto n. 40. At nullibi est expressum monasterium ad reuocandum testamentum loco filij habendum esse; ergo ex similitudine, quam monasterium cum filij habet, infirmari testamentum non potest, minus autem id fiet ex subiectione ad Prælatum, quæ nulla ratione dici potest capitis diminutio; cum sit libera subiectio, & honore digna, vt rectè expendit Guic. Aduersus Accurs. in d. §. illud nouella 5. Quod verò ex tacita religiosi voluntate testamentum reuocetur, nullum fundamentum habet. Nam hæc tacite voluntatis præsumptio solum fundari potest in eo, quod religiosus ita dicens se religioni omnia bona sua tradere censetur. At hoc supponit bona sua testamento, vel donatione non esse tradita, vt expressè dicitur in Authen. nunc autem C. de Episcop. & Cleric. & notauit Fernia ibi, si prius testatus non sit. Solum video dici posse infirmari testamentum, ex eo quod ingressu religionis